

نُغ و سنت

بررسی عوامل اجتماعی - فرهنگی مرتبط با ختنه زنان:
مطالعه موردی زنان سال ۱۵۴۴ جزیره قشم

رایحه مظفریان

سرشناسه	: مظفریان، رایحه، ۱۳۶۵ -
عنوان و نام پدیدآور	: تیغ و سنت : بررسی عوامل اجتماعی - فرهنگی مرتبط با ختنه زنان: مطالعه موردی زنان ۴۹ - ۱۵ سال جزیره قشم/رایحه مظفریان.
مشخصات نشر	: شیراز: تخت جمشید، ۱۳۹۰.
مشخصات ظاهری	: ۳۵۲ ص.: مصور، جدول.
شابک	: 978-600-5457-75-9
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
یادداشت	: واژه نامه.
یادداشت	: کتابنامه.
زبان	: بررسی عوامل اجتماعی - فرهنگی مرتبط با ختنه زنان: مطالعه موردی زنان ۴۹ - ۱۵ سال جزیره قشم.
موضوع	: ختنه زنان
موضوع	: زنان -- خشونت علیه
رده بندی کنگره	: ۱۳۳۰ ق۹م/ GN۴۸۴
رده بندی دیویی	: ۲/۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۱۸۰۹

سنت

رایحه مظفریان

ناشر: تخت جمشید ■ نوبت چاپ: اول ۱۳۹۳ ■ شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۴۵۷-۷۵-۹

شمارگان: ۵۰۰ جلد ■ صفحه آرا: جمشید رضایی ■ طرح جلد: سیم باغی فر

چاپ و صحافی: مهر

قیمت: ۱۲۰۰۰ تومان

کلیه حقوق برای نویسنده محفوظ است.

مرکز نشر: شیراز، خیابان پیروزی، انتشارات تخت جمشید، تلفن: ۰۷۱۱-۲۲۲۴۵۴۰۱

مرکز پخش: انتشارات قشقای، تلفن: ۰۷۱۱-۲۲۲۶۲۷۰

Web Site: www.shiraznasher.com

سیاسگزاری

اکنون که این رساله را بیان می‌دارم است بر خود فرض می‌دانم که از اساتید محترم که در به ثمر رساندن آن کار کرده یاری رسانده‌اند تشکر نمایم. هم چنین از سایر حامیان دکتر محمدعلی غفریان و دکتر فریبا مکارمی (پدر و مادر عزیزم)، حبیب مکارمی، فریا مکارمی، هین دخت محاسب و فاطمه دریایی قدردانی می‌کنم.

بی‌سوادان قرن ۲۱ آن‌هایی نیستند که نمی‌توانند بخوانند و بنویسند، بلکه آن‌هایی هستند که نمی‌توانند آموخته‌های کهنه را دور بریزند و دوباره بیاموزند.
(تاقلری)

چکیده

با توجه به اهمیت ازدواج و نقش مهم زنان در هر جامعه‌ای و هم چنین به دلیل حساسیت و توجه جهانیان به موضوع ناقص‌سازی جنسی زنان، هدف از این پژوهش بررسی عوامل اجتماعی-فرهنگی مرتبط با ختنه زنان می‌باشد. این پژوهش با استفاده از سه نظریه منابع، یادگیری اجتماعی و خرده فرهنگ خشونت طراحی گردید. روش تحقیق این پژوهش کمی و تکنیک آن پیمایشی است. البته سعی شده است که با چند متغیر جامعه‌شناختی و دایره‌ها نیز پوشش گسترده‌تری به موضوع داده شود. جامعه آماری این پژوهش زنان ۱۵-۲۹ ساله ساکن در مراکز درمانی شهرستان قشم می‌باشد که جهت جمع‌آوری اطلاعات از آن‌ها پرسش‌نامه همراه با پرسشگر استفاده شده است. تجزیه و تحلیل داده‌ها در دو سطح توصیفی و استنباطی با استفاده از نرم افزار spss صورت گرفته است. نتایج تحقیقات نشان می‌دهد که بین شغل، تحصیلات، تجربه ختنه، خانواده، استفاده زنان از وسایل ارتباط جمعی، اعتقاد زنان به کلیشه‌های جنسیتی، مذهب، پابندی به اعتقادات دینی، نگرش زنان نسبت به ختنه، کنترل جنسی زنان، سن و وضعیت تأهل و متغیر وابسته تمایل به ختنه رابطه وجود دارد. هم چنین نتایج نشان می‌دهد که بین سابقه اعمال خشونت، پابندی به ارزش‌های خانوادگی، تعداد فرزندان و جنسیت فرزندان با متغیر وابسته رابطه وجود ندارد.

فهرست مطالب

فصل اول	۱۵
مقدمه	۱۷
فصل دوم: ناقص‌سازی جنسی زنان	۲۳
۱.۲. درباره ناقص‌سازی جنسی زنان	۲۵
۲.۲. ناقص‌سازی جنسی زنان چیست؟	۲۷
۳.۲. دلایل انجام ناقص‌سازی جنسی زنان	۳۰
۴.۲. شیوه برش در ناقص‌سازی جنسی زنان	۳۲
۵.۲. انواع گوناگون ناقص‌سازی جنسی زنان	۳۳
۶.۲. عوارض و پیامدهای "ختنه زنان"	۳۵
۱۶.۲. عوارض جنسی	۳۷
۷.۲. عوارض روانی ناقص‌سازی جنسی زنان	۳۹
۱۷.۲. برآمدگی قسمت کلیتوریس بعد از "ختنه" کردن	۴۶
۸.۲. کلینیکی کردن ناقص‌سازی جنسی زنان	۴۸
۹.۲. ناقص‌سازی جنسی زنان و ادیان الهی	۵۲
فصل سوم: الگوی براکندهی ناقص‌سازی جنسی زنان در جهان و مبارزه سازمان‌های بین‌المللی	۷۷
۱.۳. اقدامات سازمان بهداشت جهانی برای مبارزه با ناقص‌سازی جنسی	۷۹
۲.۳. قوانین بین‌المللی حقوق بشر و ناقص‌سازی جنسی زنان	۸۵
۳.۳. شیوع بین‌المللی ناقص‌سازی جنسی زنان	۹۱
۱.۳.۳. شیوع ناقص‌سازی جنسی زنان در اروپا	۹۱
۲.۳.۳. شیوع ناقص‌سازی جنسی زنان در آمریکا	۱۱۰
۳.۳.۳. ناقص‌سازی جنسی زنان و مسأله پناهندگی	۱۱۵
۴.۳.۳. شیوع ناقص‌سازی جنسی زنان در بعضی کشورهای آفریقایی	۱۱۸
۵.۳.۳. ناقص‌سازی جنسی زنان در آسیا	۱۲۴

فصل چهارم: پیشینه پژوهش و چارچوب مفهومی..... ۲۳۸

- ۱.۴. مروری بر پیشینه پژوهش‌ها..... ۲۴۰
- ۲.۴. مروری بر پژوهش‌های داخلی..... ۲۴۰
- ۳.۴. نقد و بررسی پژوهش‌های داخلی..... ۲۴۴
- ۴.۴. مروری بر پژوهش‌های خارجی..... ۲۴۵
- ۵.۴. نقد و بررسی پژوهش‌های خارجی..... ۲۴۶
- ۶.۴. چارچوب نظری پژوهش..... ۲۴۷
- ۷.۴. مروری بر نظریه‌های موجود..... ۲۴۷
- ۸.۴. چارچوب نظری پژوهش..... ۲۴۸
- ۹.۴. مدل مفهومی و فرضیه‌های پژوهش..... ۲۵۹
- ۱۰.۴. فرضیه‌های پژوهش..... ۲۶۱

فصل پنجم: روش شناسی پژوهش..... ۲۶۲

فصل ششم: تجزیه و تحلیل داده‌ها..... ۲۶۸

- ۱.۶. آمار توصیفی..... ۲۷۰
- ۲.۶. توزیع متغیرها..... ۲۷۱
- ۱.۱.۶. توزیع آزمودنی‌ها بر حسب متغیر سن..... ۲۷۱
- ۲.۲.۶. توزیع آزمودنی‌ها بر حسب متغیر تحصیلات..... ۲۷۱
- ۳.۲.۶. توزیع آزمودنی‌ها بر حسب متغیر میزان تحصیلات مادر دهنندگان..... ۲۷۲
- ۴.۲.۶. توزیع آزمودنی‌ها بر حسب متغیر میزان تحصیلات پدر پاسخ دهنندگان..... ۲۷۲
- ۵.۲.۶. توزیع آزمودنی‌ها بر حسب وضعیت اشتغال..... ۲۷۳
- ۶.۲.۶. توزیع آزمودنی‌ها بر حسب وضعیت تأهل..... ۲۷۳
- ۷.۲.۶. توزیع آزمودنی‌ها بر حسب تعداد دفعات ازدواج..... ۲۷۴
- ۸.۲.۶. توزیع آزمودنی‌ها بر حسب تعداد دفعات طلاق..... ۲۷۴
- ۹.۲.۶. توزیع آزمودنی‌ها بر حسب تعداد همسر شوهر پاسخ دهندگان..... ۲۷۵
- ۱۰.۲.۶. توزیع آزمودنی‌ها بر حسب متغیر میزان تحصیلات شوهر..... ۲۷۵
- ۱۱.۲.۶. توزیع آزمودنی‌ها بر حسب متغیر تعداد فرزندان..... ۲۷۶
- ۱۲.۲.۶. توزیع آزمودنی‌ها بر حسب متغیر جنسیت فرزندان..... ۲۷۷
- ۱۳.۲.۶. توزیع آزمودنی‌ها بر حسب متغیر اهلیت (محل سکونت)..... ۲۷۸
- ۱۴.۲.۶. توزیع آزمودنی‌ها بر حسب متغیر نوع مذهب..... ۲۸۰
- ۱۵.۲.۶. توزیع آزمودنی‌ها بر حسب میزان استفاده از تلویزیون..... ۲۸۰
- ۱۶.۲.۶. توزیع آزمودنی‌ها بر حسب میزان خشونت اعمال شده به پاسخ دهندگان..... ۲۸۱
- ۱۷.۲.۶. توزیع آزمودنی‌ها بر حسب متغیر میزان پایبندی به مذهب..... ۲۸۲
- ۱۸.۲.۶. توزیع آزمودنی‌ها بر حسب متغیر میزان پایبندی به اصول دین..... ۲۸۳

فصل اول: مقدمه □ ۱۳

۱۹.۲۶	توزیع آزمودنی‌ها بر حسب متغیر میزان پایداری به چارچوب خانواده	۲۸۴
۲۰.۲۶	توزیع آزمودنی‌ها بر حسب متغیر میزان کنترل جنسی زنان	۲۸۵
۲۱.۲۶	توزیع آزمودنی‌ها بر حسب متغیر میزان اعتقاد زنان به کلیشه‌های جنسیتی	۲۸۶
۲۲.۲۶	توزیع آزمودنی‌ها بر حسب متغیر میزان علاقه زنان به "خته دخترشان"	۲۸۷
۲۳.۲۶	توزیع آزمودنی‌ها بر حسب وضعیت "خته" ی پاسخ دهندگان	۲۸۸
۲۴.۲۶	توزیع آزمودنی‌ها بر حسب متغیر سن "خته" شدن پاسخ دهندگان	۲۸۸
۲۵.۲۶	توزیع آزمودنی‌ها بر حسب متغیر وجود ترفند در بردن پاسخ دهندگان برای انجام عمل "خته"	۲۸۹
۲۶.۲۶	توزیع آزمودنی‌ها بر حسب متغیر شخص همراه در بردن پاسخ دهندگان برای انجام عمل "خته"	۲۸۹
۲۷.۲۶	توزیع آزمودنی‌ها بر حسب متغیر جشن گرفتن بعد از انجام عمل "خته" بر روی پاسخ دهندگان	۲۹۰
۲۸.۲۶	توزیع آزمودنی‌ها بر حسب متغیر هدیه دادن بعد از انجام عمل "خته" بر روی پاسخ دهندگان	۲۹۰
۲۹.۲۶	توزیع آزمودنی‌ها بر حسب متغیر نوع "خته" بر روی پاسخ دهندگان	۲۹۱
۳۰.۲۶	توزیع آزمودنی‌ها بر حسب متغیر ابزار انجام عمل "خته" بر روی پاسخ دهندگان	۲۹۱
۳۱.۲۶	توزیع آزمودنی‌ها بر حسب متغیر محل انجام عمل "خته" بر روی پاسخ دهندگان	۲۹۲
۳۲.۲۶	توزیع آزمودنی‌ها بر حسب متغیر نوع ختان (خته کننده)	۲۹۲
۳۳.۲۶	توزیع آزمودنی‌ها بر حسب متغیر تجربه "خته" در خانواده پاسخ دهندگان	۲۹۳
۳۴.۲۶	توزیع آزمودنی‌ها بر حسب متغیر انگیزش نسبت به "خته"	۲۹۴
۳.۳۶	آمار استنباطی	۲۹۶
۱.۳.۳۶	بررسی همگونی اطلاعات	۲۹۶
۲.۳.۳۶	بررسی عوامل اجتماعی	۲۹۶
۳.۳.۳۶	بررسی عوامل فرهنگی	۳۰۰
۴.۳.۳۶	بررسی عوامل جمعیت شناختی	۳۰۳
۴.۳۶	رگرسیون	۳۰۶
۱.۴.۳۶	رگرسیون چندگانه به روش گام به گام برای متغیر وابسته تمایل	۳۰۶
۲.۴.۳۶	رگرسیون لجستیک برای متغیر وابسته عمل "خته" بر روی پاسخ دهندگان	۳۰۹

فصل هفتم: بحث و نتیجه گیری □ ۳۱۲

۱.۷	محدودیت‌های تحقیق	۳۲۵
۲.۷	پیشنهادهای و ارائه راهکارها	۳۲۶
۱.۲.۷	پیشنهادهای حاصل از تحقیق	۳۲۶
۲.۲.۷	راهکارهایی برای ریشه کنی ناقص‌سازی جنسی زنان در ایران	۳۲۶

منابع □ ۳۳۴

منابع غیر اینترنتی	۳۳۶
منابع فارسی	۳۳۶
منابع لاتین	۳۳۷
منابع اینترنتی	۳۴۰